

לארץ הדור - הקדמה

אשרת קוביץ
מחבר

"ואמר רבי אבא: אין לך קין מגולה מזה, שנאמר: 'ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשא לעמי ישראל וכו'".

ס(תגרין) 3 א 128

בַּעֲקֻבוֹת מְשִׁיחָא חֲצֵפָא יִסְגָּא, וְיִקְרַי יְאֻמִּיר, הַגֶּפֶן תִּתֵּן פְּרִיָּהּ וְהָיִן בִּיקָר, וְהַמְּלָכּוֹת תִּתְּפֹד לְמִינּוֹת, וְאִין תּוֹכְחָהּ; בֵּית וְעַד יִהְיֶה לְזָנוֹת, וְהַגְּלִיל יִחַרֵּב, וְהַגְּבֻל יִשׁוּם, וְאֲנָשֵׁי הַגְּבוּל יִסּוּבּוּ מֵעִיר לְעִיר וְלֹא יִחַנְּנוּ, וְחֻכְמַת סוֹפְרִים תִּסְרֹד, וְיִרְאִי חֲטָא יִמְאַסּוּ, וְהָאֲמַת תִּהְיֶה נְעֻדְרַת; נְעָרִים פְּנֵי זְקֵנִים יִלְבִּינוּ, זְקֵנִים יַעֲמְדוּ מִפְּנֵי קְטָנִים, "בֵּין מְנַבֵּל אָב, בֵּת קָמָה בְּאִמָּה, כְּלָה בְּחַמְתָּה, אִיבֵי אִישׁ אֲנָשֵׁי בֵּיתוֹ" (מִכָּה ג, ו), פְּנֵי הַדּוֹר כְּפְנֵי הַכְּלָב, הַבֵּן אִינוּ מִתְבַּיֵּשׁ מֵאָבִיו; וְעַל מִי יֵשׁ לָנוּ לְהִשְׁעֹז? עַל אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים.

משנה סוף מסכת סוטה

תורת חוץ לארץ - התורה והאגדה בעד הנפש הפרטית, בעד השלמות והחיות והחיות, המגמת והמגמת (ע"פ מ"ד ז' 18).
○ תורת חוץ לארץ עוסקת בתקופת הנפש הפרטית, בדאגתה לחוסריותה והחיותה, לזיכרון התעלותה בחיי-שעה וחיי-עולם, אבל רק בתוך נפש פרטית (א"ה י"ג ג).
ע"פ "תורת ארץ ישראל".

אילון הרמיה

"תורת ארץ ישראל" - התורה והאגדה בעד הכללי, בעד האומה, בעד נשמתה וחיותה, בעד גופה ונפשה, בעד הנהגה של כולה, ובעד העתיד של כולה, ובעד הרוחם והי של העבר של כולה כאחד. הפרטים כולם הם מתכנסים בקרבה ומתעלים בעילוייה. תורת א"י מכשרת את כל הדעות והרעיונות הפרטיים, שהם הולכים דלולים ופזורים באויר ארץ העמים, שיעשו כולם אגודה אחת ושילבשו מגמה כללית מיחסת לחיי האומה כולה מצד השפעתה של א"י (ע"פ מ"ד ז' 18).
○ תורת ארץ ישראל האגדה תמיד בעד הכללי, בעד כללות נשמת האומה כולה. הפרטים הנם מתכנסים בקרבה בכללה, הם מתעלים בעילוייה, מתעשרים בעטרותה (א"ה י"ג ג).
ע"פ "תורת חוץ לארץ".

